

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **P.B. i innych**

po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu w dniu 27 lutego 2025 r.,

wniosku Sądu Okręgowego w Szczecinie

zawartego w postanowieniu z dnia 25 listopada 2024 r., sygn. akt III K 315/21

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

uwzględnić wniosek i przekazać sprawę Sądu Okręgowego w Szczecinie, sygn. akt III K 315/21, do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 listopada 2024 r., sygn. akt III K 315/21, Sąd Okręgowy w Szczecinie zwrócił się do Sądu Najwyższego w trybie art. 37 § 1 k.p.k. o przekazanie sprawy III K 315/21 do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu Sąd wnioskujący wskazał, że przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie jest akt oskarżenia, o czyny przeciwko mieniu, skierowany m.in. przeciwko P.B., który ma miejsce zamieszkania w Warszawie i jego stan zdrowia wymaga prowadzenia czynności w pomieszczeniach dostosowanych do osób z upośledzeniem ruchu, w jego miejscu zamieszkania tj. w Warszawie. Sąd wnioskujący wskazał również, że w ocenie biegłych lekarzy rokowania co do stanu

zdrowia tego oskarżonego są niepomysłne i pomimo braku jego obligatoryjnej obecności na rozprawie należy zapewnić mu realizację prawa do uczestnictwa w postępowaniu. Nadto, przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w Warszawie będzie zgodne z zasadą ekonomii procesowej, ponieważ żaden z pięciorga oskarżonych nie przebywa na stałe w Szczecinie, a większość spośród nich, jak też z grona 41 świadków zamieszkuje bliżej siedziby Sądu Okręgowego w Warszawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Okręgowego w Warszawie zasługuje na uwzględnienie.

Instytucja tzw. właściwości z delegacji, określona w art. 37 § 1 k.p.k., ma charakter wyjątkowy, a zatem stosowana może być w sytuacjach gdy szczególne i nadzwyczajne względy związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości mogą przemawiać za taką koniecznością. W orzecznictwie Sądu Najwyższego pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości odnosi się także do realizacji konstytucyjnego i konwencyjnego prawa do rzetelnego procesu, którego jedną z gwarancji jest rozpoznanie sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP i art. 6 ust. 1 EKPC). W Kodeksie postępowania karnego zamieszczono również dyrektywę nakazującą dążenie do rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie (art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.). Dlatego przyjmuje się, że przez pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości należy też rozumieć interes wymiaru sprawiedliwości w szybkim rozpoznaniu sprawy. W związku z tym okoliczność dotycząca złego stanu zdrowia oskarżonego czy jego kalectwa, która uniemożliwia stawienie się na rozprawę w sądzie właściwym z uwagi na odległość od miejsca jego zamieszkania, jest uwzględniana jako podstawa przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli daje to realne szanse udziału oskarżonego w rozprawie przed tym sądem (por. postanowienia SN: z 15.12.2010 r., II KO 100/10, OSNwSK 2010, poz. 2520; z 21.07.2011 r., III KO 51/11, LEX nr 860626; z 14.12.2011 r., IV KO 106/11, OSNwSK 2011, poz. 2374; z 26.09.2012 r., II KO 49/12, LEX nr 1220835; z 11.09.2012 r., IV KO 54/12, LEX nr 1220939; z 29.08.2012 r., II KO 45/12, LEX nr 1220831).

W realiach niniejszej sprawy, prowadzonej przeciwko P.B., mieszkającemu obecnie w Warszawie, oddalonej o ponad 500 km od siedziby Sądu Okręgowego w Szczecinie, takie nadzwyczajne względy, o których mowa w art. 37 § 1 k.p.k.

zaistniały. Sąd wnioskujący wykazał, bazując przy tym na dopuszczonych w tym celu opiniach biegłych lekarzy specjalistów, że stan zdrowia oskarżonego, mieszkającego w Warszawie, uniemożliwia jego podróż do sądu w Szczecinie. Schorzenia zdiagnozowane u oskarżonego, w tym upośledzenie narządu ruchu, powodują, że oskarżonemu należy zapewnić odpowiednie warunki do uczestnictwa w procesie w miejscu jego zamieszkania. Zapewnienie więc oskarżonemu realnego prawa do obrony na rozprawie, zwłaszcza że wyraża on wolę czynnego udziału w procesie, a stan jego zdrowia nie rokuje poprawy, stanowi dostateczną argumentację do uwzględnienia wniosku w trybie art. 37 § 1 k.p.k.

Biorąc powyższe pod uwagę, aby wyeliminować ryzyko pozbawienia oskarżonego P.B. prawa do obrony, dla dobra wymiaru sprawiedliwości i jego autorytetu sprawę przekazano innemu sądowi równorzędnemu – znajdującemu się w miejscu zamieszkania oskarżonego, co zapewni gwarancję należytego rozpoznania przedmiotowej sprawy. Jednocześnie nie ma żadnych informacji wskazujących na to, że powodowałoby to pogwałcenie uprawnień innych uczestników procesu, w tym pozostałych czterech oskarżonych, którzy - zgodnie z ustaleniami Sądu wnioskującego - w większości zamieszkują bliżej siedziby Sądu Okręgowego w Warszawie.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[WB]

r.g.